Oświadczenie złożone
przez senatora Władysława Komarnickiego
na 65. posiedzeniu Senatu
w dniu 24 września 2026 r.

Oświadczenie skierowane do pierwszego zastępcy prokuratora generalnego, prokuratora krajowego Dariusza Korneluka

Szanowny Panie Prokuratorze!

Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej wybrany w województwie lubuskim czuję się zobowiązany zabrać głos w sprawie Z.R.T., przedsiębiorcy od wielu lat związanego z regionem. Zwracam się o ocenę, czy nadal istnieją dostateczne podstawy do popierania apelacji wniesionej 8 czerwca 2026 r. przez prokuratora Wydziału do Spraw Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Poznaniu od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie z 22 września 2025 r., sygn. (…), w części dotyczącej tego oskarżonego.

Nie mogę pozostać obojętny wobec sprawy, która od blisko 17 lat obciąża człowieka i przedsiębiorstwo, które założył. Tak długie postępowanie samo w sobie nie przesądza o zasadności środka odwoławczego, nakłada jednak na instytucje państwa szczególną odpowiedzialność za rzetelne sprawdzenie, czy dalsze podtrzymywanie zarzutów po pełnym uniewinnieniu ma konkretną i możliwą do zweryfikowania podstawę w prawie oraz materiale dowodowym.

Sprawa ta wykracza poza indywidualną sytuację oskarżonego. Dotyczy założyciela przedsiębiorstwa, które rozwijało w Polsce technologie nawigacji satelitarnej dla Sił Zbrojnych, uczestniczyło w pracach programów NATO i budowało krajowe zdolności ważne dla obronności państwa. Jak wynika z uzasadnienia wyroku, aktywność ta była jawna i ukierunkowana na rozwijanie polskiego potencjału technologicznego. Interes publiczny wymaga zarówno skutecznego ścigania przestępstw, jak i gotowości do rzetelnej weryfikacji stanowiska oskarżyciela, gdy 2 pełne rozpoznania sprawy przez sąd pierwszej instancji nie doprowadziły do skazania, a drugie zakończyło się uniewinnieniem Z.R.T. od wszystkich zarzucanych mu czynów. W takich okolicznościach dalsze kwestionowanie wyroku powinno opierać się na precyzyjnym wskazaniu błędów prawnych, procesowych lub dowodowych, które mogły rzeczywiście wpłynąć na jego treść.

Niniejsze wystąpienie nie zastępuje stanowiska procesowego obrony i nie przesądza ani wyniku postępowania odwoławczego, ani decyzji procesowej właściwego prokuratora. Wyraża jednak oczekiwanie, że decyzja o dalszym popieraniu apelacji zostanie podjęta po wnikliwej i możliwie szybkiej analizie, odnoszącej zarzuty apelacyjne do konkretnych motywów uniewinnienia.

Przebieg postępowania.

Postępowanie w tej sprawie rozpoczęło się 1 kwietnia 2009 r., kiedy wszczęto śledztwo, którego prowadzenie powierzono Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu. W dniu 27 stycznia 2014 r. ówczesna Wojskowa Prokuratura Okręgowa w Poznaniu skierowała akt oskarżenia przeciwko 8 osobom.

W dniu 28 marca 2018 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok w sprawie (…). W odniesieniu do części czynów uniewinnił oskarżonych, a w pozostałym zakresie warunkowo umorzył postępowanie albo umorzył je ze względu na znikomą społeczną szkodliwość czynu. Apelacje wniosły obie strony. Sąd Najwyższy wyrokiem z 13 grudnia 2018 r., sygn. (…), uchylił wyrok w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 22 września 2025 r., sygn. (…), uniewinnił Z.R.T. od wszystkich zarzucanych mu czynów. W odniesieniu do pozostałych oskarżonych wyrok miał zasadniczo charakter uniewinniający; postępowanie w zakresie 1 czynu zarzucanego innemu oskarżonemu umorzono ze względu na znikomą społeczną szkodliwość. Pisemne uzasadnienie sporządzono 29 kwietnia 2026 r.

Prokurator Wydziału do Spraw Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Poznaniu wniósł 8 czerwca 2026 r. apelację na niekorzyść 8 oskarżonych, zaskarżając 20 punktów rozstrzygnięcia. W części dotyczącej Z.R.T. apelacja obejmuje punkty 2–9 wyroku. Nie zaskarżono rozstrzygnięcia o uniewinnieniu oskarżonych od czynu z art. 258 kodeksu karnego – w tej części wyrok jest prawomocny.

Postępowanie odwoławcze toczy się przed Sądem Najwyższym Izbą Karną pod sygn. (…). Według informacji dostępnych w dacie niniejszego wystąpienia sprawa oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy. Postępowanie trwa zatem ponad 17 lat.

Kluczowe ustalenia sądu uzasadniające potrzebę oceny apelacji.

Pisemne uzasadnienie wyroku wskazuje, że Wojskowy Sąd Okręgowy szczegółowo przeanalizował zasadnicze tezy oskarżenia oraz materiał zgromadzony w toku wieloletniego postępowania. W części dotyczącej Z.R.T. Sąd zwrócił uwagę m.in. na ogólnikowość części zarzutów oraz brak wykazania, aby oskarżony posiadał kompetencje decyzyjne w kwestionowanych postępowaniach lub bezprawnie wpływał na ich przebieg.

Sąd nie znalazł również w materiale dowodowym dostatecznego potwierdzenia naruszenia procedur zamówieniowych, powstania szkody ani funkcjonowania mechanizmu korupcyjnego. Dokonując tej oceny, analizował dokumentację postępowań i odbiorów wojskowych, zeznania świadków, rzeczywisty przebieg prac specjalistycznych oraz wyjaśnienia złożone w postępowaniu przygotowawczym. Dostrzegając zachowania mogące budzić zastrzeżenia o charakterze etycznym, cywilnym lub organizacyjnym, sąd uznał zarazem, że nie stanowią one dowodu realizacji znamion zarzucanych przestępstw.

Nie jest rolą senatora ponowne badanie materiału dowodowego ani rozstrzyganie o zasadności poszczególnych zarzutów. Zakres analizy przeprowadzonej przez sąd oraz ponowne uniewinnienie Z.R.T. uzasadniają jednak pogłębioną ocenę, czy apelacja z 8 czerwca 2026 r., rozpatrywana w granicach zarzutów podniesionych w ustawowym terminie, zawiera dostatecznie skonkretyzowane i uzasadnione podstawy do dalszego kwestionowania wyroku. Nie chodzi przy tym o poszukiwanie nowych podstaw zaskarżenia ani o uzupełnianie po terminie zarzutów apelacyjnych, lecz o ocenę zasadności środka odwoławczego w granicach, w jakich został skutecznie wniesiony. Jeżeli ocena ta nie potwierdzi dostatecznych podstaw do dalszego popierania apelacji, zasadne będzie rozważenie jej cofnięcia.

Znaczenie sprawy dla przedsiębiorstwa i interesu publicznego.

Uzasadnienie przedstawia także gospodarcze i technologiczne tło sprawy. (…) wykorzystywała technologie GPS od 1995 r., od 2001 r. rozwijała wojskowe systemy nawigacji satelitarnej, a od 2003 r. uczestniczyła w pracach programów NATO. Posiadała wymagane poświadczenia bezpieczeństwa i system jakości AQAP, współpracowała z amerykańskim przemysłem obronnym, a w okresie objętym ustaleniami zatrudniała średnio od 200 do 300 osób. Z materiału przywołanego przez sąd wynikało również, że należała do nielicznej na świecie grupy podmiotów zdolnych konstruować odbiorniki GPS od podstaw (s. 1–2 i 48).

Sąd ocenił rozwijane przedsięwzięcie jako próbę stworzenia w Polsce własnych zdolności technologicznych dla obronności. Wskazał, że z perspektywy obecnych uwarunkowań geopolitycznych dążenie to okazało się zasadne, a polskie przedsiębiorstwo nadal realizuje duże zamówienia dla wojska. Aktywność ekspercka i koncepcyjna była jawna oraz ukierunkowana na krajowy potencjał przemysłowy, nie na osiąganie korzyści kosztem interesu publicznego (s. 47–51).

Znaczenie przedsiębiorstwa nie przesądza oceny prawnej apelacji. Pokazuje jednak, że skutki wieloletniego postępowania wykraczają poza sytuację 1 osoby i dotyczą także podmiotu działającego w obszarze, w którym stabilność zarządzania, specjalistyczne kadry, długoterminowa współpraca i zaufanie instytucji publicznych mają szczególne znaczenie.

Z przekazanych mi informacji wynika, że wszczęcie postępowania i jego wieloletnie trwanie ograniczyły możliwość osobistego udziału Z.R.T. o w kierowaniu założonym przez niego przedsiębiorstwem. Przedłużająca się niepewność obciąża nie tylko jego samego, lecz również wpływa na ciągłość zarządzania, pracowników, utrzymanie specjalistycznych kadr oraz relacje wymagające szczególnego zaufania. Skala tych następstw wzmacnia potrzebę jednoznacznej i niezwłocznej oceny podstaw dalszego popierania apelacji.

W związku z powyższym zwracam się o:

— zestawienie zarzutów apelacyjnych dotyczących Z.R.T., obejmujących punkty 2–9 wyroku, z motywami uniewinnienia, zwłaszcza w zakresie konkretyzacji czynów, kompetencji poszczególnych oskarżonych, związku świadczeń z czynnościami służbowymi, zarzucanego wpływu na zamówienia, szkody, wyników badań i odbiorów urządzeń oraz oceny wyjaśnień z postępowania przygotowawczego;

— ocenę, czy zarzuty apelacyjne dotyczące Z.R.T. zostały dostatecznie skonkretyzowane i uzasadnione w rozumieniu art. 427 §2 kodeksu postępowania karnego, w szczególności, czy zarzuty naruszenia art. 4, art. 7 i art. 410 tego kodeksu zostały powiązane z konkretnym dowodem, pominiętą okolicznością albo błędem w rozumowaniu sądu oraz czy wskazane uchybienia mogły mieć wpływ na treść wyroku;

— jeżeli analiza nie potwierdzi dostatecznych podstaw do dalszego popierania apelacji – rozważenie przez właściwego prokuratora jej cofnięcia na podstawie art. 431 §1 kodeksu postępowania karnego.

Proszę także o przekazanie mi informacji o wyniku analizy i podjętych czynnościach w zakresie dopuszczalnym prawem.

Jeżeli analiza nie potwierdzi dostatecznych podstaw do dalszego popierania apelacji, jej cofnięcie będzie wyrazem odpowiedzialnej oceny instytucjonalnej oraz poszanowania rezultatu postępowania dowodowego

przeprowadzonego przez sąd. Ze względu na ponadsiedemnastoletni czas postępowania oraz jego następstwa dla oskarżonego i założonego przez niego przedsiębiorstwa proszę o dokonanie tej oceny w możliwie krótkim terminie.

Z wyrazami szacunku
Władysław Komarnicki
senator RP